

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 5, 48 IR 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau -VTĮ projektas),
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS TARNYBOS STATUTO 77 IR 78 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS DIPLOMATINĖS TARNYBOS
ĮSTATYMO NR. VIII-1012 92 IR 95 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1649 60
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO (toliau -STT projektas), LIETUVOS
RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO NR. I-599 47 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS
ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-723 40 IR 48
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO ((toliau - KASOKTĮ projektas), LIETUVOS
RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ ADMINISTRACINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR.
VIII-730 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

(toliau kartu – Projektai)

(TAP-20-970; TAIS Nr.: 20-2209(2))

2020-06-16 Nr.NV-1674

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Teikiamuose Valstybės tarnybos įstatymo, Vidaus tarnybos statuto, Diplomatinės tarnybos įstatymo ir Prokuratūros įstatymo pakeitimo įstatymų projektuose siūloma nustatyti, kad išeitinė išmoka (sulaukusiems 65 metų ar kito amžiaus, su kuriuo siejamas maksimalus tarnybos laikas) mokama pasibaigus tarnybinio nusižengimo tyrimui (patikrinimui), o tuo atveju, kai baigus šį tyrimą (patikrinimą) priimamas sprendimas, kuriuo pripažįstama, jog iš pareigų atleistas valstybės tarnautojas ar pareigūnas padarė tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų (diplomato tarnybos sutarties ar terminuotos diplomato tarnybos sutarties nutraukimas), išeitinė išmokama nemokama.

Siūlomas reguliavimas ginčytinas dėl galimo neatitikimo Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtintam visų asmenų lygybės įstatymui principui. Pažymėtina, kad dėl kitų atitinkamuose įstatymuose nustatytų pagrindų atleidžiamas (atleistas) asmuo gaus išeitinę išmoką nepriklausomai nuo jo atžvilgiu pradėto tarnybinio nusižengimo tyrimo rezultatų, t.y. pvz. valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų dėl pareigybės panaikinimo gaus išeitinę išmoką net ir tuo atveju, kai jo atžvilgiu bus atliktas tarnybinio nusižengimo tyrimas ir priimtas sprendimas, kad jis padarė tarnybinį nusižengimą, už kurį jam turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų. Kai tuo tarpu išeitinė išmoka iš pareigų atleistam valstybės tarnautojui, kuriam sukako 65 metai, analogišku atveju nebūtų mokama.

Pažymėtina, kad Konstitucijos 29 straipsnyje įtvirtintas visų asmenų lygybės įstatymui principas reiškia kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs. Pagal konstitucinį asmenų lygybės įstatymui principą reikalaujama, kad teisėje pagrindinės teisės ir pareigos būtų įtvirtintos visiems vienodai (inter alia Konstitucinio Teismo

2008 m. gruodžio 24 d., 2009 m. kovo 2 d., 2011 m. gruodžio 22 d., 2012 m. kovo 29 d., 2012 m. birželio 4 d., 2013 m. gegužės 24 d. nutarimai). Šis principas būtų pažeistas, jeigu tam tikri asmenys ar jų grupės būtų traktuojami skirtingai, nors tarp jų nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas (inter alia Konstitucinio Teismo 2010 m. gegužės 28 d., 2011 m. gruodžio 22 d., 2012 m. vasario 6 d., 2012 m. vasario 27 d., 2012 m. birželio 4 d., 2013 m. gegužės 24 d. nutarimai).

2. Iš esmės pritariame Specialiųjų tyrimų tarnybos pasiūlymui pildyti STT projektą numatant pareigą mokėti išeitinę išmoką Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje nurodytiems asmenims (kuriems nustatytas kitoks (trumpesnis) nei šiuo metu galiojančio Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 57 straipsnyje nustatytas, maksimalus tarnybos laikas). Nepapildžius STT projekto atitinkama norma, siūlomas reguliavimas galimai pažeistų konstitucinį asmenų lygybės įstatymui principą, kadangi asmuo sulaukęs Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr. VIII-1649 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje nustatyto amžiaus, negalėtų gauti išmokos palikdamas tarnybą, kai tuo tarpu asmuo sulaukęs Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 57 straipsnio 1 dalyje nustatyto amžiaus, atleidžiamas iš esmės analogišku ir lygiaverčiu pagrindu (dėl atitinkamo amžiaus suėjimo), tokią kompensaciją gautų. Atsižvelgiant į tai, siūlytume pakartotinai įvertinti Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabą, siūlomo reguliavimo atitiktį asmenų lygiateisiškumo principui bei šios pastabos kontekste peržiūrėti kitų keičiamų įstatymų pakeitimų įstatymus, kuriuose nustatytas analogiškas reguliavimas (t.y. kitoks, nei šiuo metu galiojančiuose įstatymuose nustatytas, maksimalus tarnybos laikas) pvz.: Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1381 2 straipsnio 19 dalis, kurioje nustatyta, kad Teisingumo ministro valdymo srities statutinių įstaigų pareigūnai, į tarnybą Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose priimti iki šio įstatymo įsigaliojimo (t.y. iki 2019 m. sausio 1 d. – išskirta mūsų), gali tarnauti tol, kol jiems sukaks 55 metai, priimti iki 2015 m. kovo 1 d., – kol jiems sukaks 50 metų (t.y. nustatyta kitokia, nei Vidaus tarnybos statuto 73 straipsnyje nustatyta, pareigūnų tarnybos trukmė) ir kitos minėto straipsnio dalys; Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo Nr. XII-1855 3 str. 18 ir 19 d.

3. Prašytina paaiškinti STT projekto 2 straipsnio 2 dalies nuostatos poreikį ir kodėl analogiška norma nenustatoma Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 13 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytu pagrindu atleidžiamų iš pareigų pareigūnų, kurie atsistatydina savo noru dėl socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus sukakties, atžvilgiu. Aptariamoje dalyje vietoj žodžio „kurie“ įrašytinas žodis „kuriems“.

4. Išlieka aktualus Teisingumo ministerijos 2020-03-19 išvados Nr. 20-2208 9 punkte pateiktas siūlymas įvertinti: 1) išeitinių išmokų reglamentavimo vienodinimo poreikį ir kitais Darbo kodekse nustatytais atvejais; 2) išeitinių išmokų valstybinėje tarnyboje vienodinimo tarp skirtingų kategorijų valstybės tarnautojų ir pareigūnų poreikį.

Teisės grupės patarėja

Jelena Kučeriaviienė